

Parisa Mohammadi
coassistent interne geneeskunde,
Zaans Medisch Centrum

Sanne Wolf
oogarts, Oogziekenhuis
Zonnestraal Zaandam

Marleen van Agtmael-Boerrigter
internist-nefroloog,
Zaans Medisch Centrum

Bastiaan ter Meulen
neuroloog,
Zaans Medisch Centrum

Dubbelzijdig visusverlies: schade door laserpen?

Een 40-jarige man had per abuis met een laserpen in beide ogen geschoten en had nu last van lichtflitsen en verminderde visus. Visusonderzoek toonde bilateraal visusverlies (visus rechts 30%, links 26%). De prognose was op dat moment somber, aangezien er bij retinopathie door laser-schade vaak weinig verbetering valt te verwachten. Bij fluorescentieangiografie (foto 1) en *optical coherence tomography* (foto 2) zag de oogarts tot haar verbazing beiderzijds het beeld van een vasculitis. Hierop werd de man voor verdere analyse naar de internist verwezen.

Hij rapporteerde bij de internist aanvullende klachten, met name: aften in de

mond, gehoorverlies, evenwichtsstoornissen, paresthesieën in beide benen en een jeukende huiduitslag. Bij lichamelijk onderzoek werden behoudens een aft in het wangslimvlies geen afwijkingen gevonden. Oriënterend laboratorium- en urineonderzoek was normaal.

We dachten aan een systemische auto-immuunaandoening van de kleine vaten en overwogen daarnaast infectieuze oorzaken, zoals syfilis, hiv en toxoplasmose. We vonden geen antinucleaire antistoffen (ANA) en antineutrofiële cytoplasmatische antistoffen (ANCA). Hiv- en toxoplasmose-serologie waren negatief. Echter, zowel de ‘*Treponema pallidum particle agglutination*’-test (TPPA) als de ‘*rapid plasma reagin*’-test (RPR) (titer: 1:128) bleken positief. Op verdenking van neurosyfilis met betrokkenheid van de retina is een lumbaalpunctie verricht. Deze toonde pleiocytose (leukocyten $17 \times 10^9/l$) en een lichtverhoogde eiwitconcentratie (0,63 g/l). De uitslag van de TPPA-test van de liquor was positief (titer: 1:1024) met tevens een positieve RPR (1:4).

Het klinische beloop van syfilis wordt ingedeeld in primaire, secundaire, latente en tertiaire syfilis. Neurosyfilis valt onder het tertiaire stadium en ontstaat pas twee tot dertig jaar na besmetting.¹ Oculaire betrokkenheid komt in alle stadia voor, maar meest frequent in het tertiaire stadium.² De behandeling bestaat uit veertien dagen intraveneus penicilline.¹ Revisie bij de oogarts toonde al tijdens de behandeling partieel herstel van het zicht (visus rechts 65%, links 85%). Bij poliklinische controle bij de internist was de RPR-titer fraai gedaald. ■

contact

parisa.mohammadi1995@gmail.com
cc: redactie@medischcontact.nl

Heeft u ook een interessante casus voor deze rubriek?

Stuur tekst (max. 300 woorden) en beeld naar redactie@medischcontact.nl.

Als uw casus wordt gepubliceerd, ontvangt u van ons het boek *Canon van de geneeskunde in Nederland*.

web

De voetnoten vindt u bij deze casus op medischcontact.nl/gezien.

Wat ziet u?

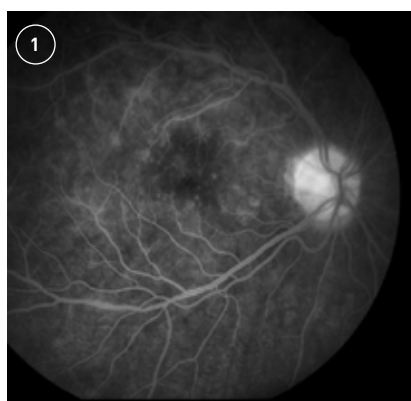

Een 66-jarige vrouw heeft sinds twee jaar zwellingen onder beide voeten, die pijnlijk zijn bij het lopen. Wat ziet u?

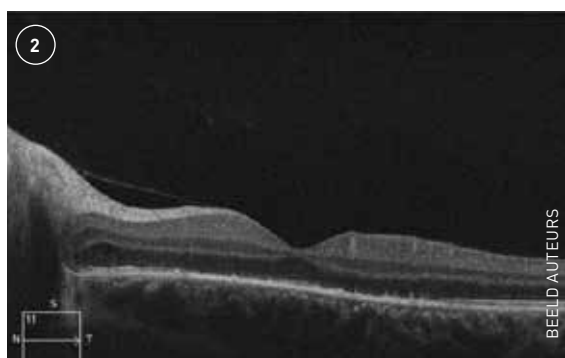
U kunt reageren op medischcontact.nl/watzietu.

Het antwoord vindt u volgende week in Medisch Contact.

Fluorescentieangiografie (FAG) van het rechteroog.

Optical coherence tomography (OCT; netvliesscan) van het linkeroog.